

Etik och integritet

Erik Blennberger

Institutet för organisations- och arbetslivsetik

Ersta Sköndal Bräcke högskola

Vad är integritet?

Integritet är (i huvudsak) detsamma som (rätten till) ett värdigt liv.

Tre lagtexter:

Ur *Regeringsformen* 1 kap, 2 §

Den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors värde och för den enskilda människans frihet och värdighet.

Ur *Socialtjänstlagen* 1 §

Verksamheten ska bygga på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet.

Ur *Socialtjänstlagen* 5 kap. 4 § (Värdegrund för äldreomsorgen)

Socialtjänstens omsorg om äldre, ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande.

Vad är integritet?

Aspekter av begreppet integritet:

- 1 Att få ha en privat sfär utan insyn och kontroll.**
- 2 Sekretess/informationssäkerhet i fråga om känsliga personuppgifter.**
- 3 Självbestämmande - att inte bli utsatt för påtvingade åtgärder av olika slag.**
- 4 Att få en adekvat/bra/kvalificerad insats inom (bl a) omsorg och vård utifrån de behov man har.**

Det finns spänningar inom integritetsbegreppet, främst mellan punkt 3 och 4.

Integritet är ett av flera viktiga etiska värden och normer för olika samhällsinsatser.

Eftersom begreppet har olika aspekter är det ofta mer klargörande att använda andra begrepp i den etiska reflektionen – eller att göra en avvägning mellan *olika aspekter* av integritet.

Förslag på etiska analysfrågor vad gäller bl a teknik inom omsorgen

SJÄLVBESTÄMMANDE

KONSEKVENSBEDÖMNING: VAD STÅR PÅ SPEL?

- Har den äldre möjlighet att förstå och besluta i frågan?
- Kan närstående ge besked utifrån den äldres intresse?
- Kan den äldre känna en delaktighet i – eller vara obesvärad av – en viss åtgärd (utan att medvetet ha bejakat den)?

- Finns det risk att den äldre känner obehag eller skadas av en viss åtgärd?
- Finns det betydande risker som den äldre skyddas ifrån?
- Finns det en vinst i form av ökad trygghet och ökat välbefinnande?

Slutord:

En diskussion om teknisk utveckling inom bl a omsorgen enbart eller främst utifrån begreppet integritet är en för begränsad ansats.

Varför inte starta med den utgångspunkt som formulerades av Gustav Möller (socialminister 1924–1926, 1932–1936, 1936–1938 och 1939–1951):

”Endast det bästa är gott nog åt folket.”